

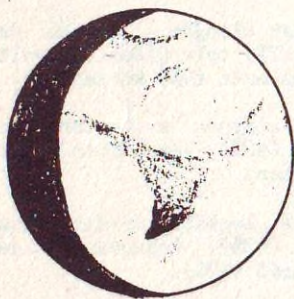
Bolygók

Jön a Mars!

A Vörös Bolygó idei oppozíciója izgalmas csemegének ígérkezik a bolygó-megfigyelők számára. Az előző, 1988-as oppozíció az egyik legjobb volt ebben az évszázadban; óriási, 24"-es látszó mérete és az északi félteke megfigyelői számára kedvező helyzete miatt. Bár a mostani csupán "közepes" oppozíció. A Mars november közepén éri el a 18"-es átmérőt, de helyzete még az előző láthatóságnál is jobb lesz, mert az Ekliptika legmagasabb részén fog tartózkodni a szembenálláskor (deklinációja +22 fok). Remélhetőleg a légköri turbulenciától mentes, nyugodt őszi éjszakákon kitűnő körülmények között figyelhetjük meg majd a magasan delelő Marsot.

A bolygó augusztus közepére érte el a 10" átmérőt, jelenleg a kora hajnali órákban már egy kis méretű távcsővel is láthatók rajta részletek. A Mars alacsony kontrasztú alakzatainak (felhőzetének) megfigyelése hibátlan leképezésű optikát kíván. Egy 8 cm-es Zeiss-refraktor vagy egy jó 11 cm-es Newton-távcső (Mizar) már mutat annyit, ami motivál a folyamatos munkára.

A kitűnő főoptika mellett az orthoszkopikus okulárok használata elengedhetetlen! A marsészlelők tapasztalatai szerint nemritkán szokatlanul nagy nagyítások használhatók: a távcső átmérőjétől is függően jóval nagyobbak (200-400x), mint ugyanolyan légkör esetén pl. a Jupiternél.

1990.06.18. 01:30

250/3000 refl., 300x (Vicián Z.)

1990.08.15. 04:00

80/840 refr., 210x (Babcsán G.)

Az értékes munka alapja a rendszeresség. A jó bolygórajz készítésének képessége az észlelések gyakoriságával arányosan tökéletesíthető. Ráadásul a legizgalmasabb változások, pl. a Mars meteorológiájának jelei, csak az előtt tárulnak föl, aki ismerős a bolygó felszínén.

A Meteor évkönyv 1990-ben megtalálható minden fontos adat a bolygóról, a CM-táblázat alapján kiszámítható, hogy melyik alakzat tartózkodik a látható oldalon. A mostani láthatóság során a kisebb műszerekkel rendelkezők megismerkedhetnek a felszín nagyobb alakzataival és az esetleges drámai változásokkal. Akinek pedig nagyobb műszere van, az napkeltéig kutathat a marsfelhők után (színszűrőkkel!). Jó szórakozást!

BABCSÁN GÁBOR